

Emlékképek – régi híradók

A televíziós oktatás sajátos műfaja?

Valamikor általános iskolásként szívesen néztem az Iskolatelevízió adásait. Fizika, történelem, magyar irodalom, kémia és még sok más „tanóra” került a képernyőre. Néha olyan szerencsénk is volt, hogy az adott tantárgy órája egybeesett az adással és így felelés nélkül nézhettük a fekete-fehér készüléken a különböző „csodákat”.

Az Iskolatelevízió elhalt, az oktatás változott, a számítógép szinte nélkülözhetlenné vált, mégis úgy vélem, számos területén az oktatásnak igen fontos lenne/lehetne a képi megjelenítés; ami a tanultak kézzel foghatóbbá tételét is jelentené.

Vannak természetesen ma is kísérletek – például a Katedra –, de olyan anyagokra is szükségük lenne a tanároknak, amelyek akár órai „alapanyagot” is szolgáltatathatnának.

Úgy látom, ilyenre is rábukkanhat az érdeklődő, csak a kereskedelmi televíziók csatornáin helyett a Duna Televízió műsorai között kell(ene) keresgélennie. Az oktatási műsorok a Duna Televízióban sem kapnak túlzottan nagy teret, de vannak olyan műsorok, amelyeknek az anyagai jól felhasználhatók lennének a tanítás – nevezetesen a történelem tanítása – során.

Hogy mire gondolok, melyik műsorra? Az Emlékképek – régi híradókra, *Bokor Péter* és *Hanák Gábor* műsorára. A két alkotó a magyar mozgóképkincs szinte kimeríthetetlen tárházában, a Magyar Filmintézet régi híradókat is őrző archívumában válogat rendszeresen. Igyekeznek a 20. századi magyar múlt minden fontosabb, jelesebb eseményét megőrzítő filmhíradót, illetve annak részletét közkinccsé tenni, s eközben az adott téma vagy kor egy-egy ismert szakemberével, esetleg a bejátszott híradórészletben látott – még élő – személlyel feleleveníteni az adott eseményt, annak hátterét, elemezni egy-egy felmerülő kérdést.

Ebből adódik az is, hogy a műsorban különböző ismeretekkel rendelkező személyek tájékoztatnak bennünket, és ha a helyzet úgy kívánja, a korabeli sajtó és a dokumentumokat is segítségével hívják.

A történelem tanításában az ilyen, forráselemzést is lehetővé tevő műsoroknak helyük kellene, hogy legyen. A történeti kutatás ugyanis még nem aknázza ki igazán a képi – azon belül is a mozgóképi – források adta lehetőségeket. Külön „műfajt” igényelnének azok. Néhány filmes szakember és történész kísérlete biztató, de fontos lenne minél nagyobb körben terjeszteni az eredményt.

Egy-egy adás – időtartama általában húsz perc – videón történő levetítése, a látottak elemzése, esetleg a korabeli sajtóban való búvárkodásra való buzdítás nagyon jól jöhetne a diákoknak. A korábban csak könyvekből ismert személyek, események elevelednének meg így. Például az olasz–abesszin háborúkról készült filmkockák jól érzékelthetők a két hadsereg közötti felszereltségbeli különbséget s egyben el is gondolkodtathatnak valamennyiünket arról, hogy vajon miért érték el a sikereket olyan kinkszerűen az olaszok?

Bokor Péter és Hanák Gábor immáron hosszú évek óta rendszeresen jelentkező műsora sokakat csal a képernyő elé, amilyen magán történelemórára. Úgy gondolom, a történelem tanításában is hasznos „segédeszközzé” válhatna ez a műsor. A rendszeresség, a témák gazdagsága, a szakértők – akik kiválasztása néha azért kérdéseket vet fel az emberben – és a lassan magát már történelemszé „kiképzett” műsorvezető, Lukács Bea állandó jelenléte, a műsorhoz való kötődése nekünk is segíthet állandó nézővé válni.

Hogy a diákjaink is azzá váljanak? Az viszont már rajtunk múlik! Próbáljuk meg!

Szakály Sándor